

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Wojewody Lubuskiego

NK-I.4131.21.2022

z dnia 1 marca 2022 r.

Rada Gminy Świdnica

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372 i 1834)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XL/281/2022 Rady Gminy Świdnica z dnia 26 stycznia 2022 r. w sprawie statutu Młodzieżowej Rady Gminy Świdnica.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 26 stycznia 2022 Rada Gminy Świdnica podjęła uchwałę w sprawie statutu Młodzieżowej Rady Gminy Świdnica. Uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 31 stycznia 2022 r.

W toku badania legalności przedmiotowej uchwały, organ nadzoru stwierdza, że ww. uchwała podjęta została z istotnym naruszeniem prawa tj. art. 5b ust. 2, ust. 10 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372 i 1834, dalej: u.s.g.)

Zgodnie z art. 5b u.s.g. gmina podejmuje działania na rzecz wspierania i upowszechniania idei samorządowej wśród mieszkańców gminy, w szczególności wśród młodzieży, angażując ją w sprawy dla niej istotne (ust. 1). Rada gminy może wyrazić zgodę na utworzenie młodzieżowej rady gminy (ust. 2). Rada gminy, tworząc młodzieżową radę gminy, nadaje jej statut. Ustawodawca w art. 5b ust. 10 i ust. 11 u.s.g. wskazał zakres regulacji, który winien być unormowany w statucie młodzieżowej rady gminy. Powyższe elementy stanowią katalog otwarty, na co wskazuje użyte w ust. 10 wyrażenie „w szczególności”, lecz jednocześnie są to elementy obligatoryjne, do określenia których rada gminy została obowiązana, normując statut młodzieżowej rady gminy. Określenie kwestii zawartych w powyższych przepisach stanowi niezbędne minimum, które musi zostać uregulowane w przedmiotowej uchwale. Brak któregośkolwiek z nich oznacza niewypełnienie przez przedmiotową uchwałę zakresu regulacji określonej w upoważnieniu ustawowym. W statucie młodzieżowej rady gminy reguluje się w szczególności zasady działania młodzieżowej rady gminy, tryb i kryteria wyboru jej członków oraz zasady wygaśnięcia mandatu i odwołania członka młodzieżowej rady gminy (ust. 10).

W ocenie organu nadzoru, analiza badanej uchwały wykazała, że Rada Gminy Świdnica zaniechała uregulowania trybu i kryteriów odwołania członka młodzieżowej rady gminy. Kompetencje wynikające z tych ustawowych pojęć odnoszą się do procedury odwoływania członka

radę, jak również do uregulowania przesłanek materialnoprawnych uzasadniających odwołanie z członkostwa młodzieżowej rady gminy. W badanej uchwale zagadnienia te nie zostały uregulowane. Pominięcie przez Radę w statucie tych zagadnień skutkuje brakiem pełnej realizacji upoważnienia ustawowego. Rada obowiązana jest przestrzegać zakresu upoważnienia, udzielonego jej przez ustawę, a niewyczerpanie zakresu przedmiotowego przekazanego przez ustawodawcę do uregulowania w drodze uchwały, stanowi istotne naruszenie prawa, skutkujące nieważnością uchwały w całości.

Zdaniem organu nadzoru, istotnie narusza prawo także §57 statutu, który wyposażył Wójta Gminy Świdnica w uprawnienie do powołania osoby pełniącej obowiązki młodzieżowej rady gminy, w sytuacji jej rozwiązania z przyczyn wskazanych w §55, §56 statutu. Otóż uprawnienie takie nie wynika z przepisów powszechnie obowiązujących, oraz istotnie narusza art. 5b ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym. Z tego ostatniego przepisu wynika bowiem, że instytucjonalna forma wspierania i upowszechniania idei samorządowej wśród młodzieży gminy ma postać młodzieżowej rady gminy, a więc kolegialnego organu wybranego przez mieszkańców gminy w sposób szczegółowo uregulowany w statucie tej rady. Ustawodawca zatem nie przewidział możliwości działania, w miejsce młodzieżowej rady gminy, osoby pełniącej jej obowiązki.

Organ nadzoru zwraca także uwagę na niezgodność pomiędzy §21 ust. 9 oraz §22 ust. 5 pkt 4 statutu, która sprowadza się do różnych wymogów w zakresie większości głosów wymaganej do odwołania Komisji Rewizyjnej. Mianowicie w pierwszym wymienionym przepisie mówi się o zwykłej większości głosów, w kolejnym zaś o bezwzględnej większości głosów. Podobnie jest w przypadku powoływania Komisji Rewizyjnej. Mianowicie zgodnie z §21 ust. 2 statutu Komisja Rewizyjna jest powoływana zwykłą większością głosów, zaś w myśl §22 ust. 5 pkt 2 statutu wyboru członków tej Komisji dokonuje się bezwzględną większością głosów. Opisana niezgodność powinna być usunięta w drodze interwencji uchwałodawczej Rady Gminy Świdnica.

Organ nadzoru wskazuje także na potrzebę używania w treści badanej uchwały nazewnictwa w niej ustalonego. Dotyczy to §5 statutu, który członków rady nakazuje nazywać "Młodzieżowymi Radnymi". Z analizy badanego aktu wynika, że Rada nie dochowała własnego wymogu i w dalszej części treści aktu stosuje inne nazewnictwo wobec członków rady, co może w niektórych przypadkach budzić wątpliwości interpretacyjne.

Pouczenie:

Od niniejszego rozstrzygnięcia służy prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wlkp. w terminie 30 dni od doręczenia rozstrzygnięcia za pośrednictwem Wojewody Lubuskiego.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu gminy wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Z up. WOJEWODY LUBUSKIEGO

Paweł Witt

Dyrektor

Wydziału Nadzoru i Kontroli